

PALESTRINA

KÓRUSHIRADÓ

3/4

1995. november

"Utóvégre lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyermek kezébe kapja a jó zene kulcsát, s vele a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk, ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken."

(Kodály Zoltán)

Tovább idézünk dr.Náder Tamás: Pécs zenei krónikájából:

1945. október 7-én a ferences plébániatemplomban Kodály jelenlétében a Szeráfi Kórus Agócsy László vezényletével elénekelt az Ót Tantum ergo-t.

Október 21. Kodály Missa brevisének bemutatója a székesegyházban a 9 órai misén, a szerző jelenlétében Mayer Ferenc vezényletével. "Erre az alkalomra teljesen megtelt a nagy Dóm. Érthető a nagy érdeklődés és várakozás, hiszen Budapestet megelőző Kodály-bemutató még nem volt Pécsen.../ Az énekkar teljesítményét meg kell dicséernünk, és ha a rendelkezésükre álló kevés időt, továbbá a kórus felénél is kisebb létszámát tekintjük, csodálnunk kell" - írta Horváth Mihály a Dunántúli Népszava 1945. október 23-iki számában megjelent kritikájában.

KEDVES ÉNEKES BARÁTAINK!

Úgy érezzük, az ötven-éves évforduló kötelez bennünket. Ezért vetjük tervbe, bár a kórus létszáma ma is "felénél is kisebb", hogy Szt.Cecilia, az egyházi zene védőszentje ünnepét Kodály művével tartsuk meg. Szeretnénk a Missa brevist 1995. november 26-án a 11 órai misén énekelni.

A rendelkezésükre álló rövid időben két intenzív próbán kívánunk felkészülni: 18-án és 25-én, szombaton 17 órától a Dóm délkeleti tornyánál nyíló énektermünkben.

Kedves régi és új Énekes-társak! Nélkületek ezt a tervet nem tudjuk megvalósítani. Kérünk, térjete vissza, illetve jűjete kö-zénk legalább erre az alkalomra, de legjobban annak örűlnénk, ha a továbbiakban is velűnk maradnátok, egyűtt énekelhetnénk.

Jobbágy Valér karnagy és a Palestrina Kórus

Továbbra is dr. Nádor Tamás műveiből idézünk.

Hangdokumentum

K-310. Dr. Hergenröder Miklós pécs-egyházmegyei zeneigazgató beszél. A felvételt Hergenröder Miklós dóm téri lakásán 1989. május 10-én dr. Nádor Tamás készítette.

Hergenröder Miklós: [...] amikor (Kodály és felesége, Emma asszony) időnként lejárta a városba, útjuk a székesegyházi énekiskola mellette vezetett el, ahonnan az iskolaév kezdetétől délutánonként csengő énekesző hallatszott ki az utcára. Kodály már eddig is tudott a pirosruhás énekesfiúkról, amint azt 42-ben a budapesti koncert alkalmával írt levele is bizonyítja. Azt kérte Mayer Ferenc karnagytól, hogy alkalmasint látogathassa az énekórákat. Az igazgató szívesen beleegyezett, sőt arra kérte a Mestert, hogy bármikor gyűjtse össze a fiúkat. Egy alkalommal Mayer Ferenc épp a városból hazatérőben, próba közben találta Kodályt, akit meglepett, hogy a fiúk milyen könnyedén éneklék a Missa brevis igényes tételeit. Felmerült a gondolat, nem vállalná-e el a dóm fiú-férfi kórusa a mise bemutatását. Mayer Ferenc először boldogan mondott igent, de amikor végiglapozta a partitúrát, meglepődve fedezte fel, hogy a szopránnak időnként háromvonalas magas c-t is kell énekelnie. Ezért nem mérte vállalni a kockázatot. De ha lehetne a kritikus tételeket egy hanggal vagy fél hanggal mélyebbre

transzponálni, akkor talán... Nem, erről szó sem lehet! – zárkózott el rögtön a Mester. – Vagy eredetiben vagy sehogy. Néhány pillanatnyi csönd, majd Emma asszony félrevonta a direktort és csak annyit súgott neki: Várjon, Mayer, majd én elintézem. És a következő próbán már transzponálva énekeltek a fiúk a kritikus tételeket. A székesegyház akkori és még a mai napig is orgonaművésze, Halász Béla, aki több mint 50 esztendeje ül a pécsi dóm orgonája mellett, féltett kincsként őrzi ezt a partitúrát, amelybe Kodály saját kezűleg írt, éppen a transzponálás miatt egy orgonaátmenetet a Glóriában és az Agnus Deiben.

Halász Béla: Még egy Kodály emlék: a Mesterrel beszélgettünk a Missa brevis egy későbbi előadása után, és említettem, hogy Bárdos is Pécsen van, a Nevelők Háza Kamarakórusához jött próbálni. Mondtam Bárdosnak, hogy a székesegyház amott van, a "kodális harmóniákat" is érdemes tanulmányozni, mivel akkoriban jelent meg Bárdosnak "a modális harmóniakról" szóló könyve. Ezt a beszélgetést habozás nélkül elmondtam Kodálynak. Sárka ifjasszony nagyon jól nevelt rajta. Kodály is egy kicsit elmosolyodott a "kodális harmóniakon". És megjegyezte: az ő stílusát is kielemezte Bárdos, majd hozzátette ezt a kicsit talán rosszmájú megjegyzést, hogy erre való a teoretikusok.

A Missa brevis 1945. október 21-i bemutatója után a székesegyház előtt Kodály pécsi művészek társaságában. Balról: Vadas Gábor, Halász Kálmán, Maros Rudolf, Taksonyi József, Kerényi János, Sirio Piovesan, Bajcsa András, Takács Jenő, Kodály Zoltán, Kürschner Emánuel.